

PORUKA ZA DAN ŽIVOTA 2018.

UZVIŠENOST, LJEPIOTA I SNAGA MAJČINSKOGA ODGOJA

U pripravi za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se, pod geslom „Obitelj – izvor života i radosti“, održati u Splitu i Solinu 15. i 16. rujna 2018., svoj pogled i pozornost ove godine usmjeravamo osobito prema ženama i majkama.

Čini se da je u postmodernome vremenu za odgovorno ispunjavanje majčinskoga poslanja u obitelji, Crkvi i društvu potrebno sve više snage i hrabrosti kako bi se moglo živjeti i svjedočiti uzvišenost i ljepotu majčinstva. Majčinstvo se ne doživljava kao neko junačko djelo, niti se na majke gleda kao na junakinje. Posvećivanje godina života djeci zahtijeva suosjećanje, osjetljivost i preobilnu ljubav. Zajedno sa suprugom, a ponekad, nažalost, i posve sama, žena/majka podiže novu osobu, pripremajući je da bude dio društva. Čineći to s ljubavlju i predanjem te pouzdanjem u Božju providnost majke na taj način svijet čine boljim mjestom.

Veliki papa sv. Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Evandjelje života* ističe junaštvo »svih hrabrih majki koje se bezrezervno posvećuju vlastitoj djeci, koje trpe donoseći ih na svijet, a zatim su spremne poduzeti svaki napor, suočiti se sa svakom žrtvom, da bi njima prenijele ono najbolje što u sebi čuvaju« (br. 86).

Uzvišenost i ljepota majčinstva nipošto nisu prevladane ili zaostale jer su duboko usađene u samu srž svake žene. Majka svojim svagdašnjim žrtvama nadilazi samu sebe, u služanju drugima otvara se spremnosti na junaštvo i dan za danom sve potpunije otkriva duboki smisao života sadržan u Isusovim riječima: »Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom« (Lk 9,23).

Danas, kada se ljudi na sve načine pokušavaju izmaknuti križu i učiniti da drugi umjesto njih podmeću svoja leđa, zajedno sa sv. Ivanom Pavlom II. valja glasno reći: »Zahvaljujemo vam, herojske majke, za vašu nepobjedivu ljubav! Zahvaljujemo vam za neustrašivo povjerenje u Boga i njegovu ljubav. Zahvaljujemo vam za žrtvu vašega života...«. Zahvalu valja izreći i svim onim ženama koje, ne mogavši ostvariti biološko majčinstvo, svoje majčinsko poslanje ispunjavaju na druge načine, primjerice udomljavanjem ili posvojenjem djece, humanitarnim i volonterskim radom te duhovnim majčinstvom.

Majka ne može isključivo svojim snagama i sredstvima odgovoriti na rastuće izazove majčinstva. Uronjenost u Božju ljubav i otvorenost darovima Duha Svetoga čine da majke iz dana u dan rastu u svojoj majčinskoj ljubavi, brizi i odgoju, koji im je osobito na srcu. S druge strane, nedostatak muževa i očinske podrške majkama otežava ispunjavanje njihova poslanja odgoja djece i uklapanja djece u društvo (usp. papa Franjo, *Amoris laetitia*, br. 55).

Među izazovima s kojima su roditelji u posljednje vrijeme suočeni sve je naglašenija ideološka i kulturna kolonizacija, o čemu je višekratno govorio i papa Franjo. On ukazuje na tri pokazatelja kulturološke i ideološke kolonizacije svojstvene svim povijesnim razdobljima: dokidanje slobode, brisanje sjećanja i indoktriniranje mladih. Pritom je naglasio jedinstvenu ulogu ženâ u čuvanju sjećanja, povijesnih korijena i vjere, te njihovu snagu i sposobnost oduprijeti se kulturološkoj kolonizaciji (usp. papa Franjo, *Propovijed u Domu Svete Marte* od 23. XI. 2017.).

Ta snaga žene i majke u odupiranju kulturološkoj kolonizaciji ponajprije se očituje u odgojnoj ulozi majke. Kulturološka kolonizacija koristi sve raspoložive medijske kanale i preko različitih ekrana »nepozvana« i prodorno ulazi u obiteljske domove, u umove i duše djece.

Zadaća i uloga roditelja, a osobito majki koje u prosjeku više vremena provode s djecom, je budno bdjeti nad tiskanim i multimedijalnim sadržajima koji su dostupni djeci, ali i nad školskim i drugim programima koji se nude ili nameću u odgojno-obrazovnom sustavu.

Roditeljska dužnost je i birati odgojne programe u skladu sa svojim ćudorednim i vjerskim uvjerenjima, ali i ustavnim pravima, budući da su upravo roditelji »prvi i poglaviti odgojitelji svoje djece« (usp. *Povelja o pravima obitelji Svete Stolice*, čl. 5).

Roditeljska odgojna zadaća podrazumijeva i spremnost oca i majke da trajno rade na sebi i uče, odnosno da budu poučljivi kako bi kompetentno mogli poučavati svoju djecu. Nažalost, u suvremenim obiteljima, gdje bi se trebalo odvijati prvo učenje, sve se teže događa transgeneracijski prijenos i razvijanje kreposti, znanja i vještina svojstvenih roditeljstvu. U odgojno-obrazovnom sustavu to se također ne događa, pa mnoge roditeljstvo zatekne nespremljene te dolazi do različitih nesnalaženja koja mogu imati, i često imaju, štetne posljedice. Žurno je potrebno unijeti odgovarajuće sadržaje u sustav odgoja i obrazovanja, a potom i razvijati programe koji će dodatno osposobljavati i osnaživati mlade ljude za preuzimanje roditeljskih uloga i obveza.

Od ključne je važnosti i da roditelji, usprkos teškoćama, sačuvaju radost u roditeljstvu i odgoju, a djeci svakodnevno izražavaju ljubav i nježnost. Sačuvati radost majčinstva neprocjenjivo je bogatstvo za buduće naraštaje, ali i izazov u kojemu majke trebaju pomoć da ne dopuste da im išta oduzme »duboku radost majčinstva« (papa Franjo, *Amoris laetitia*, br. 171). U konačnici, roditelji trebaju učiniti sve što je u njihovoj moći da se ne predaju malodušju i pod teretom borbe za preživljavanje postupno pokleknu, a njihova djeca da ne postanu takozvana »nevidljiva djeca« koja, iako imaju roditelje, doživljavaju da ih roditelji ne vide.

Crkva majkama današnjice nudi mnoge uzore žena/majki. U kontekstu današnjega spomendana valja spomenuti službenicu Božju Margaretu Bosco, majku sv. Ivana Bosca, koja je mlada ostala udovica. Ona je cijelu sebe najprije dala da u krepostima odgoji trojicu vlastitih sinova, usađujući im u srce nauk Katoličke Crkve, a zatim je to nastavila činiti pomažući sinu Ivanu u ostvarivanju salezijanskog apostolata među siromašnim dječacima koji su njenu ljubav prepoznali prozvaвши je »Mama Margarita«. Hvalevrijedan primjer za nasljedovanje ostavila je i sv. Marija-Zelija Guerin, majka sv. Male Terezije, kojoj je najvažnija briga bio upravo primjereni odgoj i spas duša sve njezine djece. Ona i njen suprug Ljudevit proglašeni su svetima 2015. godine ne zato što su bili roditelji jedne svetice, nego jer su u svojoj svagdašnjici nastojali živjeti svetim životom. Njima bismo zasigurno mogli pridružiti i mnoge druge majke i očeve, uključujući i one koje mi poznajemo.

Stoga, u prigodi Dana života 2018. godine, upućujemo svoje molitve Trojedinom Bogu da, po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Gospodina našega Isusa Krista i majke Crkve, sv. Zelije i drugih svetih majki, i današnje majke uzmognu u svojoj svagdašnjici živjeti sveto i životom svjedočiti uzvišenost, ljepotu i snagu majčinstva.

U Zagrebu 31. siječnja 2018.

Na spomendan sv. Ivana Bosca, odgojitelja mladeži

Mate Uzinić
dubrovački biskup
i predsjednik Vijeća za život i obitelj HBK